

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

۴۳
تاریخ ۲۲ مهر ۱۳۹۷
شماره ۷۵۹
پیوست: دار

بسم تعالیٰ

دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی غیردولتی و دانشگاه آزاد اسلامی

دانشگاه‌های وابسته به دستگاه‌های اجرایی: افسری و تربیت پاسداری افسری امام علی(ع)- تربیت دیر شهید رجایی - جامع امام حسین (ع) - شاهد - صدا و سیما - صنایع و معدن - صنعت نفت - صنعتی مالک استر - عالی دفاع ملی - علوم انتظامی امنی - علوم دریایی امام خمینی (ره) - علوم و معارف قرآن کریم - علوم و فنون هوانی(شهید ستاری)- علوم قضایی و خدمات اداری - فرهنگیان - معارف اسلامی - مذاهب اسلامی -

دانشکده‌های وابسته به دستگاه‌های اجرایی: اطلاعات - امام محمد باقر - حفاظت و بهداشت کار - علوم قرآنی - علوم و فنون فارابی - علوم دیلماتیک - فرماندهی و ستاد ارتش ج ۱۱ (دافوس) - فرماندهی و ستاد سپاه پاسداران(دافوس) -

آموزشکده‌های وابسته به دستگاه‌های اجرایی: فنی نقشهبرداری (سازمان نقشهبرداری) - فنی نقشهبرداری (سازمان جغرافیایی ارتش) - محیط زیست

مرکز/مجتمع/موسسه وابسته به دستگاه‌های اجرایی: مرکز آموزش عالی تعاون - مرکز آموزش عالی مدیریت دولتی - مرکز آموزش عالی میراث فرهنگی - مرکز آموزش و پژوهش های بین المللی وزارت امور خارجه - مرکز آموزش عالی هوانوردی و فرودگاه کشور - مجتمع پامبر اعظم - موسسه آموزش عالی بانکداری

با سلام،

به پیوست "آیین‌نامه آموزشی دوره‌های کارданی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)" مصوب مورخ ۹۳/۱۲/۱۶ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی، جهت استحضار و اجرا ابلاغ می‌گردد.

مجتبی شریعتی نیاسر

معاون آموزشی

رونوشت: اداره کل روابط عمومی - حراست مرکزی - دفتر ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات - دفتر وزارتی - دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی - دفتر گسترش آموزش عالی - دفتر آموزش عالی غیردولتی - سازمان امور دانشجویان - صندوق رفاه دانشجویی - مرکز نظارت و ارزیابی آموزش عالی - مرکز هیأت‌های امنا و هیأت مسیمه - مرکز همکاری‌های علمی و بین‌المللی مشاوران وزیر - معاونت آموزشی - معاونت اداری و مالی و مدیریت منابع - معاونت پژوهشی و فناوری - معاونت فرهنگی و اجتماعی - معاونت حقوقی و امور مجلس - جهت استحضار

نشانی: تهران - شهرک قدس
میدان صنعت، خیابان خورده، خیابان هر مزان، نبش خیابان پیروزان جنوبی

کد پستی: ۱۴۶۶۶-۶۴۸۹۱

شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰

صندوق پستی:

تهران ۱۵۱۳ ۱۴۶۶۵

Website: www.msrt.ir

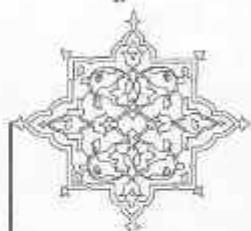
Email: info@msrt.ir

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

وزیر

پنجمین نسخه

تاریخ ۲۴/۱۲/۹۳

شماره ۵۹۴۴۷

پیوسته:

آیین‌نامه آموزشی دوره‌های کارداشی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

مقدمه

به استناد بندهای ۱۲، ۸ و ۰۲ آیین‌نامه شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (مصوب ۹۲/۷/۲۸)، آیین‌نامه زیر تدوین و به اجرا گذاشته می‌شود:

ماده ۱ - هدف

هدف از تدوین این آیین‌نامه، تنظیم امور آموزش دانشگاه برای تربیت نیروی انسانی متخصص، متعدد و مناسب با نیازهای جامعه و ایجاد هماهنگی در فعالیت‌های آموزشی دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی کشور و استفاده بهینه از ظرفیت‌های موجود در ارتقای کیفیت آموزشی دانشجویان است.

ماده ۲ - تعاریف

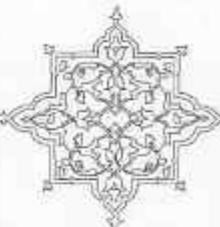
۱. وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. دانشگاه: منظور هر یک از دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی (اعم از دولتی و غیردولتی) است که دارای مجوز تأسیس از مراجع ذی ربط بوده؛ و مجری هر یک از دوره‌های کارداشی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته هستند.
۳. آموزش رایگان: منظور آموزش دانشجو در طول سنت‌های تحصیلی بدون پرداخت هزینه در دانشگاه‌هایی است که از بودجه عمومی دولت استفاده می‌کنند.
۴. دانشجو: فردی است که در یکی از دوره‌های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و مشغول به تحصیل است.
۵. حضوری: منظور شیوه‌ای از آموزش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیت‌های آموزشی دانشگاه شرکت می‌کند.
۶. غیر حضوری: منظور شیوه‌ای از آموزش است که حضور فیزیکی دانشجو در فعالیت‌های آموزشی الزامی نیست.
۷. نیمه حضوری: منظور شیوه‌ای از آموزش است که بخشی از آن به صورت حضوری و بخشی از آن به صورت غیرحضوری انجام می‌شود.
۸. راهنمای آموزشی: عضو هیات علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می‌شود تا راهنمای تحصیلی دانشجو از تاریخ ورود تا دانش آموختگی باشد.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

و فناوری

پسندیده

تاریخ ۲۴ مرداد ۱۳۹۳

شماره ۴۷۰۹

پیوست:

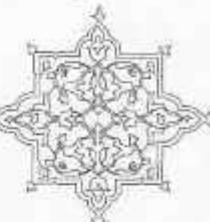
۹. برنامه درسی: منظور مجموعه به هم پیوسته ای از دروس هر رشته تحصیلی است که هدف مشخصی را دنبال می کند و برنامه آن توسط شورای عالی به تصویب رسیده است.
۱۰. واحد درسی: میزان درسی است که مقادیر آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی با آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت، کارورزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت و کارآموزی ۱۲۰ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می شود.
۱۱. درس جبرانی: درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، درآغاز دوره تحصیلی مربوط ضروری است.
۱۲. رشته تحصیلی: یکی از شعب فرعی از گروه های علمی است که به لحاظ موضوع کاملاً مشخص است و از موضوعات گروههای علمی دیگر متمایز بوده و حداقل به یک کارایی مشخص می انجامد.
۱۳. گرایش تحصیلی: هر یک از شعب یک رشته تحصیلی که ناظر بر تخصص آن باشد، که اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷ درصد کل واحد های رشته کمتر و از ۳۰ درصد کل واحدها بیشتر باشد.
۱۴. دوره کاردانی پیوسته: دوره تحصیلی که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و شامل دانش آموختگانی است که بدون گذراندن دوره پیش دانشگاهی وارد دوره کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی منتهی می شود.
۱۵. دوره کاردانی ناپیوسته: دوره تحصیلی که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و شامل دانش آموختگانی است که با گذراندن دوره پیش دانشگاهی وارد دوره کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی منتهی می شود.
۱۶. دوره کارشناسی پیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و حداقل با گذراندن ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می شود.
۱۷. دوره کارشناسی ناپیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) آغاز می شود و حداقل با گذراندن ۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می شود.
۱۸. گروه آزمایشی: مجموعه رشته های مختلف تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمونی مشترک، دسته بندی می شود.
۱۹. گروه آموزشی: بنیادی ترین واحد سازمانی دانشگاهی مشتمل از تعدادی عضو هیأت علمی دارای تخصص مشترک در یک رشته علمی است که با ایجاد و راه اندازی آن رشته تحصیلی، در دانشگاه تشکیل می شود.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

وزیر

بسم الله الرحمن الرحيم

تاریخ ۹۳/۱۲/۲۴
شماره ۸/۴۴۴۷۵۹

پیوست

۲۰. شورای آموزشی: یکی از شوراهای تخصصی اولین سطح سیاستگذاری بخشی دانشگاه می‌باشد که در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تكمیلی به ریاست معاون آموزشی تشکیل می‌شود و نسبت به سیاستگذاری و برنامه‌ریزی به منظور ایجاد هماهنگی در امور اجرایی در بخش مربوط و ارائه به شورای دانشگاه و هیأت‌رئیسه اقدام می‌نماید. شورای آموزشی می‌تواند اختیارات مشخص شده در این آیین نامه را به گروه آموزشی یا کمیته منتخب تفویض کند.

۲۱. دانش‌آموخته: فردی است که یکی از دوره‌های تحصیلی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده باشد.

۲۲. نیمسال تحصیلی: هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایانی است.

۲۳. دوره تابستان: شامل ۶ هفته آموزش و یک هفته امتحانات پایانی است.

ماده ۳ - شرایط عمومی و اختصاصی ورود به دوره

۱-۱. داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برایر مصوبات وزارت.

۲-۲. احرار توانمندی علمی مطابق مصوبات وزارت.

ماده ۴: نحوه اجرای دوره

آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی انجام می‌شود.

تصصره: دانشگاه اختیار دارد در صورت توانایی، برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی را منحصرأ برای دانشجویان خارجی در صورتی که به حدنصاب لازم برای تشکیل کلاس بررسد با رعایت ضوابط و مقررات مربوط، به زبان انگلیسی ارائه نماید.

ماده ۵ - دانشگاه موظف است، برنامه‌های آموزشی و درسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت را برای دوره ای که در آن با مجوز شورای گسترش آموزش عالی دانشجو پذیرفته است، اجرا نماید.
تصصره: دانشگاه اختیار دارد حداقل ده درصد از واحدهای درسی هر دوره را با اولویت دروس پایه و عمومی به جز دروس مجموعه معارف اسلامی و فارسی عمومی به صورت الکترونیکی (مجازی) با تأکید بر محتوای الکترونیکی و رعایت استانداردهای مصوب وزارت ارائه نماید.

ماده ۶ - دانشگاه موظف است، برای هدایت تحصیلی دانشجو از زمان پذیرش، یکی از مدرسان مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان راهنمای آموزشی تعیین و اعلام کند.

ماده ۷ - دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است حداقل ۱۲ و حداقل ۲۰ واحد درسی انتخاب کند.
حداقل واحد مجاز انتخابی در دوره تابستان ۶ واحد درسی است.

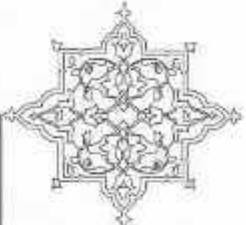
تصصره ۱: اگر میانگین نمرات دانشجویی در یک نیمسال حداقل ۱۷ باشد، در اینصورت دانشجو با تأیید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد می‌تواند حداقل تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

وزیر

بسم الله تعالى

تاریخ: ۲۶/۱۲/۹۳
نامه: ۵۹۷۴۴۷

پیوست:

تبصره ۲. چنانچه دانشجو در نیمسال آخر برای دانش آموختگی، حداکثر ۲۴ واحد درسی باقی داشته باشد، بشرطی که میانگین کل وی بالای ۱۰ باشد، می‌تواند تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۳. در شرایط خاص که دانشجو با گفرواندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش آموخته شود، با تایید گروه آموزشی، می‌تواند واحدهای مذکور را در دوره تابستان اخذ نماید.

تبصره ۴. دانشجو همزمان نمی‌تواند از مفاد تبصره ۲ و ۳ این ماده استفاده کند.

تبصره ۵. در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان هر نیمسال به تشخیص گروه آموزشی، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۱۲ واحد درسی برسد در اینصورت این نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود، اما در مشروط شدن یا ممتازشدن دانشجو (موضوع تبصره ۱ همین ماده) بی تأثیر است (به عبارت دیگر، در شرایط مذکور، اگر میانگین دانشجو کمتر از ۱۲ شد مشروط نیست و اگر ۱۷ و بالاتر شد ممتاز محسوب نمی‌شود).

ماده ۸ - در صورتی که دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری داشته باشد، با تایید گروه آموزشی و با رعایت سقف واحدهای آن نیمسال (موضوع تبصره های ۲ و ۳ ماده ۷) می‌تواند دروس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال یا دوره تابستان بگذراند.

تبصره: چنانچه دانشجویی قبل ایک درس عملی - نظری را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکند اما دوره عملی درس فوق را گذرانده باشد، می‌تواند با رعایت مفاد این ماده، بخش نظری آن درس را به صورت معرفی به مدرس اخذ نماید.

ماده ۹ - چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تأخیر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب برعهده گروه آموزشی است.

تبصره: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.

ماده ۱۰ - تعداد واحدهای جبرانی با تشخیص گروه آموزشی صرفاً برای دوره کارشناسی نایبیوسته حداکثر ۶ واحد می‌باشد و نمره دروس جبرانی در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی‌شود.

تبصره. دانشگاه اختبار دارد برای دانش آموختگان دوره کارشناسی پیوسته (فاقد مدرک پیش دانشگاهی) که معدل کل آنها زیر ۱۴ است و در دوره کارشناسی نایبیوسته در رشته غیرمرتبط (به تشخیص گروه آموزشی) پذیرفته شده اند حداکثر ۲۰ واحد درسی جبرانی ارائه کند. نمره این دروس در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی‌شود.

ماده ۱۱ - آموزش رایگان برای هر دانشجو، در هر دوره تحصیلی صرفاً یکبار و در یک رشته تحصیلی امکان‌پذیر است.

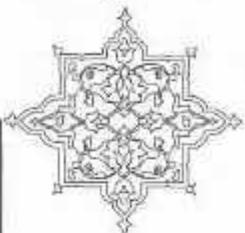
نشانی:
تهران - شهرک قدس
میدان صنعت - خیابان
خوردین - خیابان هرمان -
پیش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۱۴۶۶۶-۹۴۸۹۱
شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰-۶
صندوق پستی:
تهران ۱۴۶۶۵-۱۵۱۳
شماره دورنگار: ۸۲۲۳۴۰۲۲

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

وزیر

تاریخ: ۱۳۹۴/۰۷/۲۴
شماره: ۲۴۴۷۵۹

پیوست

بسم الله تعالى

ماده ۱۲ – دانشجوی مشمول آموزش رایگان در دانشگاه‌های دولتی، در صورت حذف یا عدم کسب نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد آن درس، در صورتی که سوابت مجاز تحصیلی دانشجو تمام شده باشد موظف به پرداخت هزینه مربوط طبق مصوبه هیأت امنی دانشگاه می‌باشد.

ماده ۱۳ – دانشجوی مشمول این آیین نامه می‌تواند در دوره‌های غیر حضوری که متنهی به مدرک تحصیلی می‌شود، مطابق مصوبات مربوط به صورت همزمان تحصیل کند.
تبصره : تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان بر اساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می‌شود.

ماده ۱۴ – برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری درباره چگونگی و زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، اعلام و ثبت نمره، تاریخ تجدید نظر و غیره طبق شیوه نامه اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می‌شود.

ماده ۱۵ – مدت مجاز تحصیل در دوره‌های کاردانی (اعم از پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته دو سال و در دوره‌های کارشناسی پیوسته چهار سال است.

تبصره ۱ : دانشگاه اختیار دارد در شرایط خاص و با تصویب شورای آموزشی دانشگاه، حداقل یک نیمسال برای دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و حداقل دو نیمسال برای دوره کارشناسی پیوسته، مدت مجاز تحصیل را افزایش دهد. چنانچه دانشجو در این مدت دانش آموخته نشود از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره ۲ . هزینه افزایش سوابت تحصیلی طبق تعرفه مصوب هیأت امنی دانشگاه از دانشجویان مشمول آموزش رایگان دریافت می‌شود.

ماده ۱۶ – ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس توسط مدرس آن درس و بر اساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکاليف و نتایج امتحانات انجام می‌شود و به صورت عددی از صفر تا بیست محاسبه می‌شود.

تبصره ۱ . برگزاری آزمون کتبی برای دروس نظری الزامی است.

تبصره ۲ . نمرات دروس تمرین دبیری، کارآموزی و کارورزی، عملیات صحرایی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب، با پروره ارائه می‌شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تأیید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی مبسر نباشد، ناتمام تلقی می‌شود، قطعی شدن نمره ناتمام طبق شیوه نامه ماده ۱۴ انجام می‌شود.

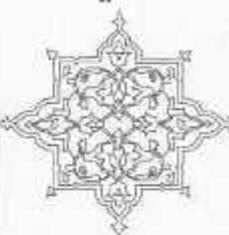
نشانی:
 تهران - شهرک قدس
 میدان صنعت، خیابان
 خوردین، خیابان هرمان،
 بنیش خیابان پیروزان جنوبی
 کد پستی: ۱۴۶۶۶-۴۳۸۹۱
 شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰-۶
 صندوق پستی:
 تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵
 شماره دورنگار: ۸۲۲۳۲۰۲۲

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

وزیر

بسم‌الله تعالیٰ

۹۳/۱۲/۲۴

شماره ۵۹۴۷۴۷

پیوست

ماده ۱۷ - حضور دانشجو در تمام جلسات درس دوره های حضوری الزامی است.

تبصره ۱. اگر دانشجو در درسی بیش از ۲۱۶ جلسات یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غایبت کند، چنانچه غایبت دانشجو به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه غیر موجه تشخیص داده شود، نمره آن درس صفر و در صورت تشخیص موجه، آن درس حذف می شود. در این صورت رعایت حد نصاب ۱۲ واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنت تحصیلی وی محسوب می شود.

تبصره ۲. در شرایط خاص، حذف تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تأیید شورای آموزشی دانشگاه قبل از شروع امتحانات و با اختساب در سنت تحصیلی امکانپذیر است.

تبصره ۳. دانشجو می تواند با رعایت مقادیر تبصره ۱ این ماده، در صورت اضطرار تا دو هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را با تأیید گروه آموزشی حذف کند به شرط آن که تعداد واحدهای باقیمانده دانشجو کمتر از ۱۲ واحد نشود.

ماده ۱۸ - حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ است.

تبصره ۱. دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند چنانچه در نیمسال های بعدی، درس یا دروس مذکور را یا نمره قبولی بگذراند، نمره یا تمام نمره های مردودی قبلی در ریز نمرات تحصیلی دانشجو، فقط ثبت و باقی می ماند اما این نمره ها در محاسبه میانگین کل دوره بی اثر و صرفاً آخرین نمره قبولی در آن درس ملاک محاسبه میانگین کل دوره خواهد بود.

تبصره ۲. گذراندن دروس با استفاده از تبصره ۱، صرفاً برای محاسبه میانگین کل دوره تحصیلی در هنگام دانش آموختگی می باشد و مشروطی دانشجو در نیمسال های قبل را ختنی نمی کند؛

تبصره ۳. تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم کمیته انضباطی، نمره مردودی دریافت می کنند، نمی شود.

ماده ۱۹ - چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلفی می شود و در نیمسال بعدی حداکثر می تواند تا ۱۴ واحد درسی انتخاب کند.

تبصره. چنانچه دانشجویی در دوره کاردانی و کارشناسی نایپیوسته دو نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متواالی یا متناوب مشروط شده باشد، از تحصیل محروم می شود.

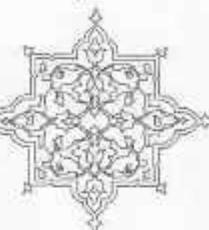
ماده ۲۰ - دانشجو می تواند با رعایت سنت تحصیلی، در دوره کاردانی و کارشناسی نایپیوسته، یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته حداکثر دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

وزیر

بسم تعالیٰ

تاریخ: ۲۴/۰۶/۹۳
شماره: ۲۴۴۷۵۹

پیوست:

- تبصره ۱. مدت مجاز مرخصی زایمان، دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنت های تحصیلی است.
- تبصره ۲. مدت مجاز مرخصی پزشکی، در صورت تأیید پزشک معتمد دانشگاه و شورای آموزشی، حداقل دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنت های تحصیلی است.
- تبصره ۳. بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند ماموریت همسر یا والدین و ...) حداقل تا دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنت های مجاز، در اختیار شورای آموزشی دانشگاه است.
- تبصره ۴. دانشجو می تواند با تشخیص شورای آموزشی دانشگاه از مجموع مرخصی های مذکور در این ماده و تبصره های مندرج در آن بهره مند شود.

ماده ۲۱ – ثبت نام تکردن دانشجو در هر نیمسال تحصیلی، انصراف از تحصیل محسوب می شود.

تبصره . تصمیم گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

ماده ۲۲ – دانشجوی متلاطف انصراف از تحصیل، باید در خواست انصراف خود را شخصاً و به صورت کتبی به اداره آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یکبار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد در غیر اینصورت، پس از تقاضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود.

ماده ۲۳ – دانشجوی دوره های کارشناسی و کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط زیر می تواند از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در همان دانشگاه تغییر رشته یا گرایش دهد:

- (الف) وجود رشته یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در دانشگاه؛
- (ب) موافقت گروه آموزشی مبدأ و مقصد و با تأیید شورای آموزشی دانشگاه؛
- (ج) کمتر نبودن نمره های اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذی ربط از نمره اخرين فرد پذیرفته شده در آن رشته یا گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش با تأیید سازمان سنجش آموزش کشور؛
- (د) امکان ادامه تحصیل دانشجو در رشته یا گرایش جدید در سنت های مجاز باقیمانده؛

تبصره . دانشجو صرفاً در هر دوره تحصیلی برای یک بار می تواند با رعایت شرایط این ماده، تغییر رشته یا گرایش دهد.

ماده ۲۴ – تغییر رشته از دوره های پایین به دوره های بالاتر، از غیر دولتی، از شباهه به روزانه، از غیر حضوری به نیمه حضوری و حضوری ممنوع است ولی بر عکس آن مجاز است.

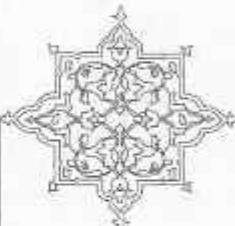
تبصره . تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره از طریق بدون آزمون می باشد به رشته هایی که پذیرش در آنها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد، ممنوع است.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علم تحقیقات و فناوری

وزیر

پسمهٔ عالی

تاریخ ۲۴، ۹۳
شماره ۵۹۴۷۲

پیوست:

ماده ۲۵ – تغییر رشته دانشجو در دوره کارشناسی ناپیوسته ممنوع است، اما تغییر گرایش با داشتن شرایط و ضوابط ذکر شده در ماده ۲۳ امکان پذیر است.

ماده ۲۶ – میهمانی و انتقال دانشجو مطابق آینه نامه میهمانی و انتقال دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی مصوب وزارت انجام می‌شود.

ماده ۲۷ – انتقال توانم با تغییر رشته یا گرایش در صورت احراز شرایط (موضوع مواد ۲۸، ۲۶، ۲۷) و با کسب موافقت دانشگاه‌های مبدأ و مقصد، فقط برای یک بار امکان‌پذیر است.

ماده ۲۸ – معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجو بر اساس دستورالعمل اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه امکان پذیر است.
تبصره ۱. به ازای هر ۱۲ تا ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده، یک نیمسال از سنتوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می‌شود.

تبصره ۲. معادل سازی دروس صرفاً در شیوه‌های آموزشی هم عرض زیر صورت می‌گیرد:
 (الف) واحدهای گذرانده دانشجوی حضوری به دوره‌های حضوری، نیمه حضوری یا غیرحضوری؛
 (ب) نیمه حضوری به نیمه حضوری و غیرحضوری؛
 (ج) غیرحضوری به غیرحضوری.

ماده ۲۹ – ملاک دانش آموختگی برای دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره. چنانچه میانگین کل دانشجویی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی آن دوره کمتر از ۱۲ باشد تنها یک نیمسال یا رعایت سقف سنتوات تحصیلی به وی فرصت داده می‌شود تا با اخذ مجدد حداقل ۲۰ واحد از درسها یابد که با نمره کمتر از ۱۲ گذرانده است، میانگین کل دروس اخذ شده خود را به حداقل ۱۲ برساند و مدرک تحصیلی دوره را دریافت کند در غیر این صورت از تحصیل محروم می‌شود.

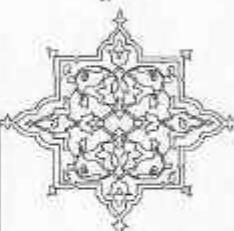
ماده ۳۰ – در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداقل ۱۰ واحد دروس عمومی و مایقی از سایر دروس دوره) را با نمره قبولی گذرانده و میانگین کل دروس گذرانده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، در این صورت می‌تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر این صورت، به دانشجوی مذکور و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

وزیر

بسم الله تعالى

ناریخ ۱۲، ۲۴، ۹۳
شماره ۷۵۹

پیوست:

تبصره ۱. در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته بیش از واحدهای مورد نیاز دوره کاردانی را با نمره قبولی گذرانده باشد در این صورت دانشگاه دروسی را ملاک میانگین کل برای صدور مدرک کاردانی قرار می دهد که میانگین کل دانشجود آن دروس، ۱۲ یا بالاتر شود.

تبصره ۲. صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو انجام می شود.

ماده ۳۱ – تاریخ دانش آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو در اداره آموزش دانشگاه است.

ماده ۳۲ – مسئولیت حسن اجرای این آیین‌نامه و هرگونه پاسخگویی قانونی مترب بر آن بر عهده دانشگاه است و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت است.

ماده ۳۳ – این آیین‌نامه در یک مقدمه و ۳۳ ماده و ۳۴ تبصره در جلسه شماره ۸۵۹ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۶ به تصویب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی رسید و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۳۹۳-۹۴ و پس از آن و نیز تمام دانشجویانی که در زمان ابلاغ این آیین‌نامه، شاغل به تحصیل هستند به شرطی که خللی در تحصیل ایشان ایجاد نکند لازم الاجرا است و تمام آیین‌نامه‌ها و بخشندامه‌های مغایر با آن لغو و بلا اثر اعلام می شود.